

SKÅNES VÄXTMILJÖER

MÅLGRUPP: GYMNASIET, GYMNASIESÄRSKOLAN

PROGRAMINNEHÅLL

Programmet passar bäst när en eller ett par kurser har lästs för att knyta ihop påsen och få en helhet kring lärandet om landskap. Vi kan efter önskemål lägga tonvikten vid något eller några speciella moment. Vi passerar ett antal naturtyper i den skånska botaniska trädgården och diskuterar utifrån Skånes geologi, jordarter, klimat, vatten- och ljusförhållanden samt människans påverkan hur olika växtmiljöer uppkommer. Vilka miljöer är idag hotade och på grund av vad? Hur har t ex utdikning, övergödning, rationellt jord- och skogsbruk och igenväxning påverkat landskapets utformning, djur- och växtliv? Vilka naturvårdsåtgärder krävs för att behålla den biologiska mångfalden i respektive miljö. Kan vi återskapa miljöer som tidigare gått förlorade för att öka den biologiska mångfalden? I diskussionerna används de ekologiska grundbegreppen. Vi undersöker några växter utifrån olika strategier kring pollinering, befruktning och spridningsbiologi.

I ämnet naturguidning kan tonvikt också läggas på hur en guidning i Skåne kan planeras och genomföras med inriktning mot olika målgrupper t ex förskolebarn, ungdomar eller vuxna. Fredriksdals pedagoger har mångårig erfarenhet kring naturguidning med olika målgrupper. Inom kursen naturbruk kan tonvikt läggas på hotade arter och biotoper och hur de ska skyddas.

GYMNASIET, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL,

Biologi 1

Ekologi

- Ekosystemets struktur och dynamik. Energiflöden och kretslopp av materia samt ekosystemtjänster.
- Naturliga och av människan orsakade störningar i ekosystem med koppling till frågor om bärkraft och biologisk mångfald.
- Populationers storlek, samhällens artrikedom och artsammansättning samt faktorer som påverkar detta.
- Ekologiskt hållbar utveckling lokalt och globalt samt olika sätt att bidra med detta.

Naturkunskap 1a1, 1b

- Frågor om hållbar utveckling: energi, klimat och ekosystempåverkan. Ekosystemtjänster, resursutnyttjande och ekosystemets bärkraft.

Naturguidning - Guidning i naturbruksmiljöer

- Planering, genomförande och utvärdering av guidningar och aktiviteter i naturbruksmiljöer.
- Val av lämpliga aktiviteter i naturbruksmiljöer för olika målgrupper, till exempel förskolebarn, ungdomar och vuxna.
- Växter, djur och ekologiska samband.
- Handledning av aktuella målgrupper till rikare natur- och kulturuplevelser.

Naturguidning 1

- Planering och genomförande av aktiviteter för längre och kortare vistelse i naturen.

- Val av aktiviteter efter deltagarnas förutsättningar, till exempel ålder, kondition och erfarenheter.
- Information om växter, djur och natur.

Naturguidning 2

- Planering, organisation, genomförande och utvärdering av naturguidningar för olika målgrupper, till exempel förskolebarn, ungdomar och vuxna.
- Val av utrustning och material för aktuella aktiviteter.
- Växter, djur och ekologiska samband i olika natur- och kulturmiljöer.
- Handledning av aktuella målgrupper så att de får rikare naturupplevelser.

Geografi 1

- Jordens naturgeografiska och geologiska byggnad, utveckling och förändring över tid och rum. Processer i mark, vatten och luft, hur de samverkar och ger upphov till varierande naturlandskap på jorden. Samt hur och varför de förändras över tid. Människans användning och omvandling av naturlandskapet och utveckling av olika kulturlandskap över tid. Analys av naturliga hot, risker och samhällets sårbarhet.

Naturbruk

- Naturbruksprodukter och naturbrukstjänster, till exempel livsmedel, växtmaterial, träråvara, energiråvara, natur- och landskapsvård samt naturupplevelser.
- Biotopkrav, utbredning och hemområden för utrotningshotade djurarter.
- Naturens biologiska mångfald och dess betydelse för ett hållbart naturbruk.
- Naturbrukets användning av naturresurser samt naturbruket som resurs för en hållbar utveckling.
- Naturbrukets utveckling med ett historiskt och globalt perspektiv.
- Miljöhänsyn inom naturbruk, till exempel i samband med gödselhantering, växtnäringstillförsel, maskinanvändning, djurhållning och skogsskötsel.
- Biotoprestaureringar
- Myndigheter och organisationer som arbetar med frågor kring utrotningshotade arter.

Biologi – naturbruk - Marken och växternas biologi

- Mark, mineral, berggrund, jordarter och jordmån.

Hållbart samhälle - Politik och hållbar utveckling

- Grundläggande begrepp inom området hållbar utveckling.
- Miljöhot och politiska utmaningar speglade genom till exempel ekologiska fotavtryck.
- Samhällets styrmedel och mål på lokal, regional, nationell och internationell nivå samt hur de används i samband med frågor om en hållbar användning av naturresurser.
- Etiska värderingar och överväganden i samband med politiska beslut.

Natur- och landskapsvård

- Kulturlandskapets historiska framväxt. Påverkan av till exempel växtanvändning, bruksmetoder, användning av maskiner och redskap, djurhållning samt bebyggelse.
- Betesdjurs betydelse för ett öppet kulturlandskap och för biologisk mångfald.
- Växter och djur i olika kulturmiljöer, till exempel strandängar, hag- och ängsmark samt skogsmark.

GYMNASIESÄRSKOLAN

KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Samhällsorienterande ämnen

Att leva i Sverige

- Kristendomens betydelse för värderingar och kultur i det svenska samhället förr och nu. Kristna högtider och traditioner med koppling till kyrkoåret, till exempel sånger och psalmer.

Svenska och svenska som andra språk

Berättande texter och faktatexter

- Berättande texter och poetiska texter för barn: rim, ramsor, sånger, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter.

Naturkunskap

- Kunna några centrala biologiska begrepp och skeenden till exempel fotosyntesen och kretslopp i naturen.
- Ha kännedom om grunddragen i naturens utveckling och betydelsen av en biologisk mångfald.
- Ha egna erfarenheter från utflykter i olika typer av natur, under olika årstider och växlande väder.
- Ha kännedom om några växters och djurs beroende av varandra samt betydelsen av biologisk mångfald.

Geografi

- Ha kännedom om hur människors handlingar påverkar miljön.
- Ha kännedom om hur förändringar i samhället har påverkat och påverkar landskap och människans levnadsvillkor.